

לִמְד לְשׁוֹנָךְ

תשע"ט - 2019 האקדמיה ללשון העברית * המזכירות המדעית * בעריכת דניאל שטרית

צִרְבֵן יִשְׂרָאֵלִי

■ (השם המדעי: *Buthus israelis*)

עקרב במשפחת העִקְצָנִיִּים. שם הסוג צִרְבֵן מרמז על עקיצתו הכואבת אך המסוכנת פחות משל סוגים אחרים במשפחה: קטלן ועקצן. שם הלוואי יִשְׂרָאֵלִי ניתן לו משום שהתיאור נעשה על פרטים מישראל. הוא חובב מִישׁוּרֵי לַס ונפוץ בשפלת החוף ובדרום ישראל. אחד מסימני הזיהוי שלו הוא שינון גס על גחון הפרקים השני והשלישי בבטנו האחורית.

קִטְלָן דו־גוֹנִי

■ (השם המדעי: *Androctonus bicolor*)

עקרב במשפחת העִקְצָנִיִּים. יסוד השם קִטְלָן הוא השם המדעי, ופירושו 'קוטל גברים'. שם זה ניתן לו משום שבעבר עקיצתו גרמה למותם של גברים שיצאו בלילה למרעה בסְוֹנוֹת של אפריקה. שם הלוואי דו־גוֹנִי ניתן למין על שום שקצות הגפיים שלו בהירות מאוד, ואילו בחלקים הקרובים יותר לגוף הגפיים כהות. המין נפוץ בשפלת החוף, במדבר יהודה ובנגב.

שִׁחְרֵן יְהוּדָה

■ (השם המדעי: *Hottentotta judaicus*)

עקרב במשפחת העִקְצָנִיִּים. הוא קיבל את שם הסוג שִׁחְרֵן בשל צבעו הכהה. שִׁחְרֵן יְהוּדָה חובב בתי גידול ים־תיכוניים אך לא חולות. אפשר למצוא אותו מתחת אבנים, מתחת נשר עלים וקליפות עצים. השמות שִׁחְרֵן, קִטְלָן, צִרְבֵן ועִקְצָן שקולים כולם במשקל פְּעֻלָּה המציין במקרים רבים בעל תכונה אופיינית.

חַד־צִלְע מְגַבְשָׁשׁ

■ (השם המדעי: *Compsobuthus schmiedeknechti*)

חד־צלע מגובשש

עקרב במשפחת העִקְצָנִיִּים. שמו נובע מסימן זיהוי של הסוג (ושל סוגים קרובים) – רכסי אורך גביים הבולטים מעבר לשולי כל פרק – מעין צלעות חדות. מין זה מכוסה בגרגור רב, ומכאן שם הלוואי מְגַבְשָׁשׁ. לעיתים הוא נוהג להתכנס בקבוצות של עד כמה עשרות לשנת חורף תחת אבנים או קליפות עצים.

צילומים: רוני ליבנה

בעלונים אלו מבוחר של שמות עכבישנים שאושרו במליאת האקדמיה באדר ב' תשע"ט, מארס 2019 (ישיבה שסג). הרשימה המלאה מפורסמת באתר מונחי האקדמיה. תודה לוועדה למונחי זואולוגיה ובמיוחד לד"ר אפרת גביש־רגב על המידע המפורט.